

Hermanis Paukšs

**KAD VISAS PASAULES
KĪEGĒĻI
PACELSĪES SPĀRNOS**

* * *

Kad visas pasaules ķieģeļi
Pacelsies spārnos -
Lai piesargās vārnas!

Tā,
Kas viskaļāk ķērc,
Pirmā sapratīs,
Ka tālāk dzīvot
Nav vērts.

* * *

No kalna ripoja reiz tukša muca.
Mēs skrējām līdz tai un saucām ucā, ucā!
Bet muca palēcās un sašķīda pret klinti.
Mēs šausmās sastingām.
Un daudzi gadu simti

Kopš dienas tās ir pagājuši jau,
Bet citas mucas mums kā nav, tā nav.
Dievs apžēlojies! Dāvā mucu tautai!
Bez mucas jāiznīkst! Vairs laimes nau tai!

Teic, kas mums jādara!
Mēs paveiksim ar prieku!
Vēl dzīvi varoņi, kas visu spēj kā nieku!
Jo tic, ka būs reiz atkal tukša muca,
Kam pakaļ skriet un klaigāt ucā, ucā!

* * *

San milzu bite spļaujamtraukā
Un netiek no šī trauka laukā,
Nāk gājiens plīvojošām lāpām,
Šauj ložmetējs un kādam trāpa.

Tas kliez un nokrīt zemē beigts,
Sauc pūlis, ka viss ļaunums veikts,
Bet ļaunums dzīvs, dzeļ tieši sirdī,
Slikts učuks skolasbērnus tirdī

Un prasa, cik ir tik un tik,
Bet kādam tas var nepatikt,
Kāds dūsmās var ar kāju spert
Un atkal ložmetēju tvert.

Un atkal skanēs trah tarah,
Bet ērgelēs ies bojā bahs.

* * *

Nesmejies
No tava izsmiekla
Neviens nenomirs

Vakar par adatu
Smējās
Kāds balons

Un kur
Viņš tagad ir?

Pārplīsis?
Nē
Smejas joprojām

Tā adata par viņu
Apžēlojās

* * *

un
pūlis stāv
un
vēro izbrīnīts
un
glauni onkuļi kāpj tribīnēs
un spulgām vepru acīm mīļi skatās
un treknos purnus labsirdīgi krata
un
mēles tramplīns izsviež čupām mēslus
un
biezām pikām mēslos zaigo medus
un
cēli vārdi veikli cilājas
kā
balerīnu slaidās kājas kankanā
un
saule rotājas uz zoda taukainā
un
arvien jauni aonkuļi kāpj tribīnēs
un
bērniņš pliku vēderiņu skatās izbrīnēts Tu
bērniņ neskaties
bet
ņammu iekšās liec
lai
ātrāk izaugtu
kā
onkuļi tik liels!

* * *

Kad trešo reiz pret resnu mūli
Sašķīst
Pateicīgo pateicēju pūļi,
Savīst
Kā biste rudzos kāda dvēsele.

Kur
Ir mana ķesele?

Ak, ķesele!
Kam pazudi tik spēji?!
Vai tevi vēji
Aiznesa?
Vai apsveicēji?

* * *

Pacelties pāri
Iespējai
Tikai
Cilvēkam būt!

Ir taču
Jābūt
Formulai -
Kā muļķim par ērgli kļūt!

* * *

Vai kailām rokām
Noķersi tu zuti?

Bet dzimušie,
Lai dabūtu pa muti,
Pa muti dabūs -

Nešaubies!

Un greiziem mūļiem
Tur, kur vajag, ies.

* * *

Par starpnāciju nozarēm
Jau čivina pa pazarēm
Kāds putniņš kreklā pelēkā
Un lūdz, lai varde nelēkā,
Bet labāk stārķi aplēkā,
Ja viņai patīk lēkāt tā
Un nelaikā.

* * *

Melns vīrs ar zāģi rokās nāk
Un manu zaru piļīt sāk.
Es viņam lūdzu – nepiļī! –
Bet viņš man saka – siģī tī!

Es siģīju un skumji skatos,
Kā baltas skaidas sabirst matos
Tam vīram, kurš man zaru piļī,
Bet apkārt plešas tumši sili,

Un sāk jau rietēt saule skaista,
Un sārti padebeši laistās,
Līdz zars ir, paldies Dievam, pušu
Un liktens mani sit kā mušu.

* * *

Vai grūti ir dzīvot
Ar mugurā iedurtu
Nazi?

Vai grūti ir lasīt
Ar bultu,
Iešautu acī?

Vai grūti ir elpot
Ar durvīs ievērtu
Plaušu?

Ir grūti,
Bet varam -
Skaistākas nākotnes vārdā!

* * *

Šis ir mans laiks,
Paceļas zelta tvaiks
No purva.

Ko jūs tur kurnat?
Gribat pa purnu?

* * *

Ir laime viena. Rūpju daudz.
Ir taures, kas mūs cīņā sauc.
Ir balsis, kas mums pagurt liedz.
Un rokas palīdzību sniedz.

Kad rokās sadevušies esam,
Mēs droši rūpju nastu nesam,
Pret kalniem atkal braši ejam
Un nebaidāmies vairs no lejām.

Kam mums no lejām baidīties?
Mēs zinām, ka nav slikti tur.
Lai uzkāpt kalnā palīdz Dies!
Tad paši riposim kaut kur.

* * *

Prasta dzīve, prasta nāve –
Pelnījis un saņem to!
Kapsētā ej rindā stāvēt –
Vietu nav, un uzkūko!

Prasta dzīve, prasta nāve –
Kas man citu kaut ko dos!
Paradīzē vietas nava –
Apmetišos bēniņos!

* * *

Kad ieraugu es tavu purnu
Uz paradīzes vārtu fona,
Man gribas pārkost maikai gurnu
Un klusi ielīst šampinjonā.

* * *

Dienas kā pelēki suņi skrien,
Sagrauž tevi kā kaulu -
Tas, kas paliks, reiz atspīdēs
Pagātnes krēslā kā prauli.

* * *

Trīs brāļi.
Trīs princeses daiļas.
Nelabais trejām galvām.

Trīspirkstu kombinācija –
Balva.

* * *

Ai, mana zemapziņa kūtrā!
Ai, intuīcijs – pelniem klāts!
Ai, biezā intelekta putra!
Ai, domu izvagotais prāts!

Cik brīniķši spīd ārā saule!
Cik gaišās krāsās staro rīts!
Kur mana alu mīnijtaure?
Lai vecie māņu tēli krīt!

Es piecelšos un iešu ārā!
Tur svaigu gaisu elpošu!
Kur mana atdzimšana kārā?
Ak, jaunais laiks, kur esi tu?

* * *

Kad pletnes plīkšķi spalgi plīst
un baltas mušu zarnas šķīst,
ir mājā sācies novakars –
Kāds miers te valda šovakar!

* * *

Mmm,
Cik garšīga bulciņa!
Mmm!
Nem!
Ēd un vem!

Fu,
Cik riebīga bulciņa!
Fu!
Es tādu negribu!
Ēd pats!

Bet, ja būtu bads?

Ja būtu bads?
Tad gan!
Am!
Ak, cik garšīga bulciņa!
Ak!
No sajūsmas kļūstu traks!

Paldies visiem,
Kas tādu cepa!
Jums pateicoties,
Mēs laimīgi esam!
Epā!

* * *

Par putnu kļūt es gribētu
Un mazliet spārnos pacelties
Virz zemes klusi slīdētu
Vai atļausiet?

Es vītu mazu ligzdiņu
Kur ģimenītei apmesties
Tur sieva klusi perētu
Vai atļausiet?

Un tad es varbūt nomirtu
Līdz pusei zemei ieracies
Kur tikai mazliet smirdētu
Vai atļausiet?

* * *

Nav grūti dievam nemirstīgam
Būt šarmantam un asprātīgam,
Bet mēs uz vēdera te lienam,
Jo zinām -
Dzīve ir tik viena!

* * *

Es stāvu pie loga un klausos
Kā zeme sauc
Kāds kaut kur zilzilā tālumā
Govi slauc

Kaut kur cinkotā spainītī
Pieniņš tek
Aiziet ganiņš ar sainīti
Kaziņa saka - mek mek

Uzlec no rīta saulīte
Vakarā riet
Netik ar dzīvi kaulētis
Vajadzēs gulēt iet

Bet es tikai stāvu pie loga
Un klausos kā zeme sauc
Lūpas pilsētas smogā
Dūmus no kamieļa slauc

* * *

Neviens
Mēs neesam bez grēka -
Pat tie,
Kam grēkot nav vairs spēka!

* * *

Ja viens no ēzeļiem
Atsakās vilkt,
Tad pārējie
Saļimst tam blakus.

Nē,
Tas vairs nav ēzelis -
Tas ir īsts vilks,
Kas nodevis mīļoto taku!

* * *

Trīs punduri kalna galā
Ir mazi
Bet tomēr - trīs
Un milzis nolīdīs alā
Kad pārsteigts tos saskaitīs

* * *

Krizdams
Neiekod mēlē
Sizdams
Neizsit savējam
Zobus

Sivēna cepeti
Saudzīgi
Ēd
Varbūt -
Tas esi
Tu!

* * *

Ko dara noguris lauva,
Kad garām ejošs zilonis
Viņam nejauši
Uzkāpj uz galvas?

Neko.
Jo viņš ir noguris.

* * *

Es sevi nicinu
Par meliem
Par nodevību
Ienīstu
Bet kā tas putniņš tur
No pelniem
Par jaunu atkal atdzimstu

* * *

Pirms kautrām sīkaliņām dot
No plaukstas baltu
Maizi laizīt,
Tu muļķis neesi
Un proties –
Mest asiņainu
Gaļas kluci
Haizivij!

* * *

Kā pagalei
Ko liesmās met
Ne visai gribas līdzī degt
Tā darbojos
Es negribot
Bet masas savu uzspiest prot

* * *

Dzīvojam grūti, kaut viegli tas nav,
Labprāt pa mākoņiem klīstam,
Esam vēl jauni, kaut veci mēs jau,
Mieru un nemieru nīstam.

Ir tāda paaudze, kuras vairs nav –
Droša un bikla bez gala –
Ne to kāds aicina, ne to kāds rauj,
Ne tā ir vidū, ne malā.

Sanāciet kopā, lai izklīst reiz var!
Kliegsim, lai beidzot var klusēt!
Mosties, mosties reiz, svabadais gars,
Pieprasi tiesības dusēt!

* * *

Tas taukainais spīdums tev acīs
Laikam no labas dzīves?
Laikam no lielas brīves?
Vai arī
No burkānu rīves?
Neviens to vairs nepasacīs.

Tas taukainais spīdums tev acīs
Kādreiz pēc rēķina prasīs.
Viesmīlis pakausi kasīs,
Samulsis blociņā lasīs,
Bet tā arī nepasacīs,

Cik maksā šis spīdums tev acīs.
Vienu vai vairākus rubļus?
Tēva sidraba dubļus?
Mātes pankūkas zilās?
Vai pusdienas Termopīlās
Trīssimt personām ar pēcnāvesapkalpošanu.

* * *

Trīs stulbeņi vēl nav bars,
Bet vieno tos radošais gars,

Un draudzībā spēku tie gūst,
Un spēkā par varu tie kļūst.

Kad vieno tos radošais gars,
Trīs stulbeņi tad
Jau ir bars.

* * *

Pūlis asinis prasa.
Dodiet asinis pūlim!
Nav ko pautus vairs kasīt -
Sitīsim kādam pa mūli!

* * *

Nāc man tuvāk!
Un tici, draugs!
Tici!

Kam gribi.